

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 เลขรับ 3464
 วันที่ 5 เม.ย. 2560
 เวลา 11.59 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๗๐๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล ทท.๑๐๓๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ด่วนที่สุด ที่ สว (สนช) ๐๐๐๗/๗๑๔๐ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ด่วนที่สุด ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๙๐๗
 ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐

ตามที่ได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ลงมติรับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมส่งรายงานในเรื่องนี้ จำนวน ๗๕๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (wa879/D/ส/วค)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 วันที่ ๑๐๕ / เม.ย. ๒๐
 วันที่ ๕ / เม.ย. / ๖๐
 เวลา ๑๖.๒๑ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 วันที่ ๑๑ / ๖๐ วันที่ ๕ / เม.ย. ๖๐
 เวลา ๑๕.๐๐ น. ถึง ๗.๐๐ น.
 สำนักการประชุม

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/วศ'๐๗

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๗๑๔๐ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๔๓๖ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๐

๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๗๓๓๖ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนารายงานการประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้และเอกสารประกอบการประชุม

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่อง การศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอกประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๗๑๔๐ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

๑.๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีซึ่งได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว และให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวโดยได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาเรื่องนี้ในภาพรวมร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานประมาตน์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าวแล้ว จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๓. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขอสรุปผลประเด็นการพิจารณาในภาพรวมตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ โดยให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) ดังนี้

๓.๑ มาตรา ๘ (แก้ไขมาตรา ๑๔) เหตุผลที่บัญญัติเพิ่มเติมว่าการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) อันมิใช่ความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญานั้น เพื่อให้เห็นเจตนารมณ์ที่ชัดเจนว่ากรณีที่กระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาแล้วไม่ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑) รับทราบแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานศาลยุติธรรมที่จะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้ศาลยุติธรรมทั่วประเทศได้ทราบถึงการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้พิพากษาได้รับทราบและนำมาตรา ๑๔ (๑) ตามที่แก้ไขใหม่ไปใช้กับคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาและคดีที่พิจารณาเสร็จไปแล้วตามมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๒) รับทราบแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่จะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้พนักงานอัยการทั่วประเทศได้รับทราบถึงการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และนำมาตรา ๑๔ (๑) ตามที่แก้ไขใหม่ไปประกอบการใช้ดุลพินิจและการส่งคดีของพนักงานอัยการ

๓) รับทราบแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่จะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อมิให้มีการแจ้งความดำเนินคดีในความผิดฐานหมิ่นประมาทร่วมกับความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) อีกต่อไป

๓.๒ มาตรา ๑๘ (เพิ่มวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๘)

๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรเร่งรัดจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการสืบสวนสอบสวนและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน พนักงานที่มีหน้าที่ในการเก็บตรวจพิสูจน์ พยานหลักฐานคอมพิวเตอร์ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น พนักงานอัยการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หลังจากนั้นให้การฝึกอบรมเพิ่มเติมแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมาย

๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายร้องขอ และควรแต่งตั้งให้ครอบคลุมตามเขตอำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

/๓) เพื่อให้...

๓) เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลพนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่แต่งตั้งตามกฎหมายแล้วด้วย เช่น การปฏิบัติหน้าที่ หรือการหมดวาระ เป็นต้น

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแล้วมีมติ มอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ (หลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง) ในการสืบสวนสอบสวนและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์ และดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายร้องขอ โดยมีเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๐ ต้องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดให้ได้อย่างน้อยจังหวัดละ ๒ คน และให้ครอบคลุมทุกเขตอำนาจการสอบสวนภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแล พนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่ได้รับการแต่งตั้งแล้ว

๓.๓ การฟ้องคดีกรณีจำเลยกระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา และยังกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย ซึ่งโดยปกติจะเป็นคดีที่ต้องฟ้องยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ศาลจะใช้ดุลพินิจรับพิจารณาพิพากษาทั้งสองลักษณะความผิดตามกฎหมายดังกล่าวไว้เป็นคดีเดียวกัน แม้คดีความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยลำพังจะอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรมอื่นก็ตาม แต่เนื่องจากคดีที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจเกิดขึ้นได้ทั่วราชอาณาจักร จึงอาจทำให้เกิดข้อขัดข้อง ไม่สะดวก ใช้ระยะเวลาและมีค่าใช้จ่ายหากต้องส่งคดีซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาไปยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่มีอยู่เพียงศาลเดียว ณ กรุงเทพมหานคร จึงอาจพิจารณาความจำเป็นในการปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้มีวิธีพิจารณาที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความมากขึ้น หรือให้ศาลยุติธรรมกำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติรับทราบแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานศาลยุติธรรมที่มีกระบวนการซึ่งไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความสำหรับกระบวนการดำเนินคดีที่ต้องฟ้องยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อกำหนดของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยปัจจุบันยังไม่มีภาพที่ชัดเจนเพียงพอที่จะจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศขึ้นในภูมิภาค ทั้งนี้ หากมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ไประยะเวลาหนึ่งแล้วมีการฟ้องคดีเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปริมาณมากและศาลเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศขึ้นในภูมิภาคก็อาจจะมีการดำเนินการได้ในอนาคต

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๔.๑ รับทราบผลการประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในคราวการประชุม เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐

/๔.๒ มอบหมายให้...

๔.๒ มอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการ ดังนี้

๔.๒.๑ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ไปพิจารณาดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ (หลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง) ในการสืบสวนสอบสวนและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์ และดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายร้องขอ โดยมีเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๐ ต้องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดให้ได้อย่างน้อยจังหวัดละ ๒ คน และให้ครอบคลุมทุกเขตอำนาจการสอบสวนภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแล พนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่ได้รับการแต่งตั้งแล้ว

๔.๒.๒ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ไปพิจารณาดำเนินการเพื่อจัดทำคำของบประมาณสำหรับการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้ อาจพิจารณาทำแผนการดำเนินงานแบบต่อเนื่อง ๕ ปี โดยต้องกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานในแต่ละปีให้ชัดเจน

๔.๓ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์รับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องพิจารณาทบทวนปรับแก้กฎหมายลิขสิทธิ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งเตือนให้นำข้อมูลที่ผิดกฎหมายออก (Notice Take Down) ไปพิจารณาทบทวนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียตามกระบวนการทบทวนแก้ไขกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

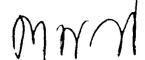
สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๖๓, ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๗๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๑๓

นางสาวสุภาวดี

(นางสาวสุภาวดี นิลคุณงาม)
นิติกรชำนาญการ

ส่วนที่ ๑๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) โทร.๐ ๒๒๘๘ ๔๐๗๕

ที่ นร ๐๔๐๓(กร ๔)/๒๕๖๖

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอเรื่อง การศึกษาแนวทางและความเหมาะสม
ของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำ
เรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

พลอากาศเอก

(ประจิน จั่นตอง)

รองนายกรัฐมนตรี

รายงานการประชุม

การศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

วันศุกร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุม ๘๐๑ ชั้น ๘

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

ผู้แทนหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม

๑. นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์ รองปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ประธานการประชุม
๒. นางสาวอัมภัสสา ดิษฐอำนาจ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ประจำสำนักงานประธานศาลฎีกา ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม	ผู้เข้าร่วมประชุม
๓. นายปรมาณพพงษ์ ศิลภัทร อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	ผู้เข้าร่วมประชุม
๔. นางสาวศิริลักษณ์ ปั่นน่วม ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๓ ผู้แทนสำนักงบประมาณ	ผู้เข้าร่วมประชุม
๕. นางสาวเปรมใจ ชูปรีชา นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักงบประมาณ	ผู้เข้าร่วมประชุม
๖. นางสาวนุสรรา กาญจนกุล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมทรัพย์สินทางปัญญา ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	ผู้เข้าร่วมประชุม
๗. นางสาวจิตติมา ศรีถาวร รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ ด้านทรัพย์สินอุตสาหกรรม กรมทรัพย์สินทางปัญญา ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	ผู้เข้าร่วมประชุม
๘. พ.ต.อ. สยาม บุญสม ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	ผู้เข้าร่วมประชุม
๙. พ.ต.อ. สุธีร์ มัลลิกะมาลัย ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๐. นายธนิต ประภาดนนท์ ผู้อำนวยการกองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ผู้เข้าร่วมประชุม

๑๑. นายสมศักดิ์ ศุภจิราวัฒน์ เลขานุการ
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๒. นายสถาพร สอนเสนา ผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๓. นางสาวดรณี พิกุลทอง ผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรชำนาญการ
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวสุพัตรา โยธานันท์ นิติกรชำนาญการ
สำนักงานอัยการสูงสุด
๒. นายกฤษณพงศ์ อังกุลดี นิติกร
กรมทรัพย์สินทางปัญญา
๓. นางสาวนันทก ตามศักดิ์ นิติกร
กรมทรัพย์สินทางปัญญา
๔. นายกุศล เจริญสุวรรณ นิติกร
สำนักงานศาลยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑: เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เมื่อมีผู้เข้าร่วมประชุมพร้อมแล้ว ประธานฯ ได้กล่าวเปิดการประชุมพร้อมทั้งแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๕๐๓/๔๓๖ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งกระทรวงฯ ได้แนบไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุมแล้ว ทั้งนี้กระทรวงฯ ได้รับสำเนาหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๐ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด กระทรวงฯ จึงขอเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมประชุมและพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันนี้ ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงบประมาณ กระทรวงพาณิชย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งหน่วยงานภายในของกระทรวงฯ คือ กองกฎหมาย และกองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

มติที่ประชุม: รับทราบ

/ระเบียบวาระที่ ๒...

ระเบียบวาระที่ ๒: เรื่องเพื่อพิจารณา

แนวทางความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เอกสารประกอบการประชุม : เอกสารสรุปข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอและชี้แจงต่อที่ประชุมว่า เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาในวันนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำเอกสารประกอบการประชุม โดยการสรุปข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๕ ประเด็น พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบ/การดำเนินการ และข้อเสนอ/ข้อพิจารณา ในแต่ละประเด็นไว้ ดังนี้

ลำดับ	ข้อสังเกต	หน่วยงานรับผิดชอบ/การดำเนินการ
๑	<p>มาตรา ๘ (แก้ไขมาตรา ๑๔)</p> <p>เหตุผลที่บัญญัติเพิ่มเติมว่าการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) อันมิใช่ความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญานั้น เพื่อให้เห็นเจตนารมณ์ที่ชัดเจนว่ากรณีที่กระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาแล้วไม่ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑)</p>	<p>ข้อเสนอ/ข้อพิจารณา</p> <p>๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเฉพาะกองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปท.) และ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมายนี้ซึ่งถือเป็นต้นธารแห่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ควรมีมาตรการและกลไกรองรับเพื่อมิให้มีการแจ้งความดำเนินคดีในความผิดฐานหมิ่นประมาทร่วมกับความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) อีกต่อไป</p> <p>๒) สำนักงานศาลยุติธรรม/สำนักงานอัยการสูงสุด อาจมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในคดีความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (กฎหมายฉบับปัจจุบัน) ที่สถานะคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล โดยอาจวางแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา ๘</p>
๒	<p>มาตรา ๑๘ (เพิ่มวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๘)</p> <p>๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรเร่งรัดจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการสืบสวนสอบสวนและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน พนักงานที่มีหน้าที่ใน</p>	<p>ข้อเสนอ/ข้อพิจารณา</p> <p>๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีเป้าหมายการฝึกอบรมให้กับบุคลากร เจ้าหน้าที่ของรัฐ</p>

ลำดับ	ข้อสังเกต	หน่วยงานรับผิดชอบ/การดำเนินการ
	<p>การเก็บตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น พนักงานอัยการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ นี้ หลังจากนั้นให้การฝึกอบรมเพิ่มเติมแก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายร้องขอ และควรแต่งตั้งให้ ครอบคลุมตามเขตอำนาจสอบสวนตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย</p> <p>๓) เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีหลักเกณฑ์ในการกำกับ ดูแลพนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่แต่งตั้งตาม กฎหมายแล้วด้วย เช่น การปฏิบัติหน้าที่ หรือการหมด วาระ เป็นต้น</p>	<p>ประชาชน รวมถึงหน่วยงานของรัฐและเอกชนต่างๆ ทั้งนี้ สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่นั้น จะมีหลักสูตรเฉพาะที่มีเนื้อหา ครอบคลุมทั้งด้านจริยธรรม การสืบสวน สอบสวน ความ มั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security) และการพิสูจน์หลักฐานทางดิจิทัล (Digital Forensics) เพื่อพัฒนาและสร้างพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค โดยอย่างน้อยจะประกอบด้วย หัวข้อดังต่อไปนี้ (หลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพรวมอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ - ความ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบ สารสนเทศ (Information Security) - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายด้านคดีอาชญากรรม คอมพิวเตอร์ และกฎหมายลักษณะพยาน - การเข้าตรวจค้น การรักษาสถานที่เกิดเหตุ และการจัดเก็บพยานหลักฐาน - การวิเคราะห์พยานหลักฐานคอมพิวเตอร์ การ สืบสวนสอบสวน การจัดทำรายงานและการจัดการคดี ทางคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ดิจิทัล - ความรู้การจัดเก็บพยานหลักฐานเกี่ยวกับ เว็บไซต์ และอุปกรณ์สื่อสารโทรศัพท์มือถือ <p>๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะเร่ง ดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่หน่วยงาน บังคับใช้กฎหมายร้องขอ และมีเป้าหมายที่จะแต่งตั้งให้ ครอบคลุมในทุกเขตอำนาจสอบสวนตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ ความสามารถซึ่งผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรความ เชี่ยวชาญเฉพาะทาง อย่างน้อยจำนวน ๑ คนต่อเขต อำนาจสอบสวน</p> <p>๓) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้มี หลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลพนักงานเจ้าหน้าที่ภาย หลังหลังจากที่แต่งตั้งตามกฎหมายแล้ว โดยหลักเกณฑ์ ดังกล่าวจะแล้วเสร็จพร้อมกับประกาศกระทรวงฯ ว่าด้วย ค่าตอบแทนพิเศษของพนักงานเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ตามประกาศกระทรวงฯ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ คุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่า ด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้การแต่งตั้งและการหมดวาระของ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย</p>

ลำดับ	ข้อสังเกต	หน่วยงานรับผิดชอบ/การดำเนินการ
๓	<p>การฟ้องคดีกรณีที่ทำเลยกระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและยังกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย ซึ่งโดยปกติจะเป็นคดีที่ต้องฟ้องศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ศาลจะใช้ดุลยพินิจรับพิจารณาพิพากษาทั้งสองลักษณะความผิดตามกฎหมายดังกล่าวไว้เป็นคดีเดียวกัน แม้อคดีความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยลำพังจะอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรมอื่นก็ตาม แต่เนื่องจากคดีที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจเกิดขึ้นได้ทั่วราชอาณาจักรจึงอาจทำให้เกิดข้อขัดข้อง ไม่สะดวก ใช้ระยะเวลาและมีค่าใช้จ่ายหากต้องส่งคดีซึ่งเป็นการฟ้องคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่เป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาไปยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่มีอยู่เพียงศาลเดียว ณ กรุงเทพมหานคร จึงอาจพิจารณาความจำเป็นในการปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้มีวิธีพิจารณาที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความมากขึ้น หรือให้ศาลยุติธรรมกำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา</p>	<p><u>ข้อเสนอ/ข้อพิจารณา</u></p> <p>๑) สำนักงานศาลยุติธรรม</p>
๔	<p>กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องพิจารณาทบทวนปรับแก้กฎหมายลิขสิทธิ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งเตือนให้นำข้อมูลที่ผิดกฎหมายออก (Notice Take Down) ให้สอดคล้องกับกลไกตามกฎหมายฉบับนี้ อันเป็นความจำเป็นของกระทรวงพาณิชย์ที่จะให้มาตรการตามกฎหมายต่างๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p>	<p><u>ข้อเสนอ/ข้อพิจารณา</u></p> <p>๑) กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์</p>
๕	<p>เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพสูงสุดและสัมฤทธิ์ผลตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งควรมีมาตรการในการส่งเสริมหรือจูงใจผู้ให้บริการในการสนับสนุนกระบวนการสืบสวนสอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนตามกฎหมายนี้ด้วย</p>	<p><u>ข้อเสนอ/ข้อพิจารณา</u></p> <p>๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะเร่งรัดดำเนินการเพื่อจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณประจำปีในการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ โดยพิจารณา มอบหมายให้ กองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปท.) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบ</p>

ภายหลังจากที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับประเด็นตามข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการ วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... แล้ว ที่ประชุมได้ร่วมกันอภิปรายโดยแยกตามประเด็นข้อสังเกต สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ มาตรา ๘ (แก้ไขมาตรา ๑๔) เหตุผลที่บัญญัติเพิ่มเติมว่าการกระทำความผิด ตามมาตรา ๑๔ (๑) อันมิใช่ความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญานั้น เพื่อให้เห็น เจตนาที่ชัดแจ้งว่ากรณีที่กระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมาย อาญาแล้ว ไม่ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑)

นางสาวอัมภัสสา ดิษฐอำนาจ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ได้อภิปรายและชี้แจงต่อที่ ประชุมว่า แนวทางปฏิบัติของสำนักงานศาลยุติธรรมในกรณีที่มีการแก้ไขกฎหมายที่มีความแตกต่างจากกฎหมายเดิม ศาลจะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้ศาลยุติธรรมทั่วประเทศได้ทราบถึงการแก้ไขกฎหมายนั้นๆ ในส่วนของ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ที่จะมีการประกาศใช้ ก็จะมีการทำหนังสือเวียนเช่นเดียวกัน โดยจะแจ้งให้ทราบถึงสาระสำคัญของเนื้อหาของพระราชบัญญัติที่มีการ แก้ไข เพื่อให้ผู้พิพากษาจะได้ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างไร ซึ่งจะสามารถนำกฎหมายไปใช้กับคดีที่พิจารณาอยู่ ส่วนคดีที่พิจารณาเสร็จไปแล้ว มาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า “ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำ ความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำ ความผิด ไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว” ซึ่งในทางปฏิบัติของหนังสือเวียนจะไม่ได้กล่าวถึงว่าผู้พิพากษา จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง แต่ในเรื่องนี้ถ้าศาลเห็นเองหรือผู้กระทำความผิดเห็นก็สามารถยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้กำหนดโทษใหม่ได้ เมื่อมีคำร้องขอให้ศาลกำหนดโทษใหม่แล้วศาลก็จะมีพิจารณาว่ามีการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับเดียวหรือไม่ หรือมีการกระทำ ความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย หากมีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นรวมอยู่ด้วย ศาลอาจจะมีการแก้ไขได้ ตามมาตรา ๓ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติว่า “ถ้าผู้กระทำความผิดยังมิได้รับโทษ หรือกำลัง รับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง เมื่อสำนวนความปรากฏแก่ศาลหรือเมื่อผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้นหรือ พนักงานอัยการร้องขอ ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ในการที่ศาลจะกำหนด โทษใหม่นี้ถ้าปรากฏว่า ผู้กระทำความผิดได้รับโทษมาบ้างแล้ว เมื่อได้คำนึงถึงโทษตามกฎหมายที่บัญญัติ ในภายหลัง หากเห็นเป็นการสมควร ศาลจะกำหนดโทษน้อยกว่าโทษขั้นต่ำที่กฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง กำหนดไว้ถ้าหากมีก็ได้ หรือถ้าเห็นว่าโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับมาแล้วเป็นการเพียงพอศาลจะปล่อยผู้กระทำ ความผิดไปก็ได้” ซึ่งศาลสามารถแก้ไขโทษได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

นายปรานพงษ์ ติลภัทร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ได้อภิปรายและชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในเรื่องนี้สำนักงานอัยการสูงสุดก็มีแนวดำเนินการเช่นเดียวกับศาล กล่าวคือ จะมีการแจ้งเวียนพระราชบัญญัติว่า ด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ให้กับพนักงานอัยการทั่วประเทศได้รับทราบ สำหรับ ประเด็นที่สำคัญคือการฟ้องนั้น ในกรณีที่กฎหมายใหม่ได้แก้ไขใหม่แล้ว พนักงานอัยการก็จะใช้ดุลพินิจในการ พิจารณาว่าในกรณีที่ยังไม่ได้ฟ้องก็ต้องมาพิจารณาก่อนว่ากรณีนั้นเข้าลักษณะความผิดตามมาตรา ๑๔ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ หรือไม่ หากเข้าลักษณะความผิดตาม มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่และได้มีการสอบสวน มาเรียบร้อยแล้วก็ต้องมีการพิจารณาในเนื้อหารายละเอียดอีกว่าต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติมหรือไม่เพื่อให้ ถูกต้องตามกฎหมายใหม่ ในขณะเดียวกันถ้าได้มีการฟ้องไปแล้วก็เป็นดุลพินิจของศาลที่ต้องพิจารณาคำดำเนินการ ต่อไป

พ.ต.อ. สยาม บุญสม ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้อภิปรายและชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในส่วนของ บก.ปอท. จะรับผิดชอบเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ผ่านมาคือความไม่ชัดเจน ซึ่งจะมีประชาชนมาแจ้งความในความผิดฐานหมิ่นประมาทเป็นจำนวนมาก ปอท. ได้มีการอธิบายให้ประชาชนได้ทราบ แต่บางท่านก็ไม่เข้าใจและคิดว่า ปอท. ต้องรับแจ้งความดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติ ปอท. ก็รับแจ้งความไว้แต่ได้ส่งเรื่องต่อไปยังพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบดำเนินการต่อ ในเรื่องความไม่ชัดเจนของกฎหมายตามมาตรา ๑๔ (๑) นี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ก็ได้มีการชี้แจงว่าควรมีการกำหนดให้ชัดเจนลงไป เพราะจะทำให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งพนักงานสอบสวนเข้าใจถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างแท้จริง ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่นี้ค่อนข้างจะชัดเจนและจะเป็นผลดีกับประชาชนที่จะเข้ามาแจ้งความร้องทุกข์ นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญอีกประการคือ ปอท. ต้องไปอบรมและให้ความรู้กับพนักงานสอบสวนที่อยู่ตามสถานีตำรวจทั่วประเทศให้เข้าใจ แต่ประเด็นสอบสวนเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ยากก็คือ เรื่องการสืบสวนหาตัวคนร้าย ซึ่งพนักงานสืบสวนที่จะสืบสวนหาตัวคนร้ายยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์ยังเป็นเรื่องยากเข้าไปอีก ในอนาคตก็เป็นเรื่อง ที่ ปอท. จะได้ร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปอบรมให้ความรู้กับพนักงานสอบสวนต่อไป

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงเพิ่มเติมต่อที่ประชุมว่า ในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมก็มีหน่วยงานภายใน คือ กองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นฝ่ายเทคนิคของกระทรวงฯ ในการที่จะช่วยพนักงานสอบสวนในการแสวงหาพยานหลักฐานและให้ความเห็นในเชิงของเทคนิคที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับคดีนั้นๆ อย่างไรก็ตามกระทรวงฯ จะได้ดำเนินการแจ้งเวียนเป็นหนังสือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติสำหรับประเด็นนี้ เพื่อมิให้มีการแจ้งความดำเนินคดีในความผิดฐานหมิ่นประมาทร่วมกับความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) อีกต่อไป

ประเด็นที่ ๒ มาตรา ๑๘ (เพิ่มวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๘)

๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรเร่งรัดจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการสืบสวนสอบสวนและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน พนักงานที่มีหน้าที่ในการเก็บตรวจพิสูจน์ พยานหลักฐานคอมพิวเตอร์ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น พนักงานอัยการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หลังจากนั้นให้การฝึกอบรมเพิ่มเติมแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมาย

๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายร้องขอ และควรแต่งตั้งให้ครอบคลุมตามเขตอำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

๓) เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลพนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่แต่งตั้งตามกฎหมายแล้วด้วย เช่น การปฏิบัติหน้าที่ หรือการหมดวาระ เป็นต้น

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) เรื่องการอบรมให้ความรู้ กระทรวงฯ จะมีหลักสูตรที่ให้ความรู้กับประชาชนทั่วไป และหลักสูตรเฉพาะทาง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมี

เป้าหมายการฝึกอบรมให้กับบุคลากร เจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน รวมถึงหน่วยงานของรัฐและเอกชนต่างๆ ทั้งนี้ สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น จะมีหลักสูตรเฉพาะทางที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งด้านจริยธรรม การสืบสวน สอบสวน ความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security) และการพิสูจน์หลักฐานทางดิจิทัล (Digital Forensics) เพื่อพัฒนาและสร้างพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค โดยอย่างน้อยจะประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ (หลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง)

- ภาพรวมอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
- ความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security)
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายด้านคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และกฎหมายลักษณะพยาน
- การเข้าตรวจค้น การรักษาสถานที่เกิดเหตุ และการจัดเก็บพยานหลักฐาน
- การวิเคราะห์พยานหลักฐานคอมพิวเตอร์ การสืบสวนสอบสวน การจัดทำรายงานและ การจัดการคดีทางคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ดิจิทัล

- ความรู้การจัดเก็บพยานหลักฐานเกี่ยวกับเว็บไซต์ และอุปกรณ์สื่อสารโทรศัพท์มือถือ

๒) กระทรวงฯ มีแผนการดำเนินงานสำหรับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่หน่วยงาน บังคับใช้กฎหมายร้องขอ โดยภายในปี ๒๕๖๐ จะมีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดให้ได้อย่างน้อย จังหวัดละ ๒ คน เนื่องจากปัจจุบันพนักงานเจ้าหน้าที่กระจุกตัวอยู่เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยปัจจุบันเจ้าหน้าที่ของ ปอท. จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมากที่สุด อย่างไรก็ตาม กระทรวงฯ จะเร่งดำเนินการแต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่โดยเฉพาะการแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้ครอบคลุมทุกเขตอำนาจการสอบสวนที่มีทั้งหมดกว่า ๑,๔๐๐ แห่งทั่วประเทศภายใน ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓)

(๓) การที่จะบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระทรวงฯ จะจัดให้มีหลักเกณฑ์ในการ กำกับดูแล พนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายแล้ว โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะแล้ว เสร็จพร้อมกับประกาศ กระทรวงฯ ว่าด้วยค่าตอบแทนพิเศษของพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ นอกจากนี้ ตามประกาศ กระทรวงฯ เรื่อง หลักเกณฑ์ เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้การแต่งตั้งและการหมดวาระของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

นางสาวศิริลักษณ์ ปันน่วม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ได้อภิปรายโดยขอสอบถามว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นจะเป็นข้าราชการหรือเป็นบุคคลใดบ้าง ปฏิบัติงานเต็มเวลาหรือไม่ และ ตามที่ได้ชี้แจงในข้างต้นว่าจะเสนอให้มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ครอบคลุมทุกเขตอำนาจการสอบสวน ทั่วประเทศกว่า ๑,๔๐๐ แห่งนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องทำงานเต็มเวลาในทุกพื้นที่ หรือไม่

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะแต่งตั้งจาก ข้าราชการเท่านั้น เพราะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย โดยจะแต่งตั้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้าราชการ ของกระทรวงฯ ปอท. เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

พ.ต.อ. สยาม บุญสม ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้อภิปรายและชี้แจงต่อที่ประชุมว่า อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นมีอำนาจ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เฉพาะที่จำเป็นเพื่อ ประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและหาตัวผู้กระทำความผิด

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานอื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

(๒) เรียกข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา ๒๖ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) ทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์ จากระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์นั้นยังมีได้อยู่ในความครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๕) สั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๖) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใดอันเป็นหลักฐานหรืออาจใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและสั่งให้บุคคลนั้นส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็นให้ด้วยก็ได้

(๗) ถอดรหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด หรือสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทำการถอดรหัสลับ หรือให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการถอดรหัสลับดังกล่าว

(๘) ยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์เท่าที่จำเป็นเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทราบรายละเอียดแห่งความผิดและผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า อำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ ปอท. ที่สามารถจะเรียกข้อมูลได้ถ้าเป็นเรื่องในการกระทำความผิด ซึ่งคดีคอมพิวเตอร์สามารถเกิดขึ้นได้ทั่วประเทศดูได้จากกรณีที่ผู้เสียหายไปแจ้งความที่สถานีตำรวจทั่วประเทศ ซึ่งบางครั้งพนักงานสอบสวนก็ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเรียกให้ส่งพยานหลักฐาน ซึ่งผู้ให้บริการมักจะไม่ส่งมอบพยานหลักฐานให้ แต่ผู้ให้บริการจะเชื่อฟังและยอมส่งมอบพยานหลักฐานจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากกว่าเพราะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเฉพาะ ทั้งนี้ เมื่อพนักงานสอบสวนไม่สามารถขอพยานหลักจากผู้ให้บริการได้ก็จะประสานมาที่ ปอท. โดยให้ ปอท. ทำหนังสือสอบถามและขอข้อมูลจากผู้ให้บริการที่เป็นผู้เก็บข้อมูลต่างๆ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว พนักงานสอบสวนก็จะนำข้อมูลนั้นไปเป็นหลักฐานประกอบในการฟ้องคดี ในส่วนที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อธิบายต่อที่ประชุมข้างต้นว่าจะมีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามภูมิภาคก็เพื่อให้เห็นการดำเนินการต่างๆ จะได้ไม่ไปหนักอยู่ที่ ปอท. หรือที่กระทรวงฯ เท่านั้น แต่จะมีการเพิ่มพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตามภูมิภาคเพื่อจะสามารถเรียกข้อมูลจากผู้ให้บริการได้อย่างทั่วถึง นอกจากการเรียกข้อมูลแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ยังมีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานในทางคอมพิวเตอร์และการที่จะสามารถรับรองเอกสารหลักฐานทางคอมพิวเตอร์ที่จะใช้เป็นเอกสารในทางคดีได้ด้วย ซึ่งก็เป็นอีกส่วนหนึ่งของอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่

นางสาวศิริลักษณ์ ปันนวม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ได้อภิปรายและตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เดิมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่อยู่แล้ว แต่พระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไขมีการกำหนดเรื่องค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มขึ้นมา เมื่อมีค่าตอบแทนพิเศษคนที่จะมาปฏิบัติงานในด้านนี้ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญอีกทั้งต้องมี

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานด้วย ประกอบกับเป็นการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการ จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาให้ดีและสามารถตอบได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่นั้นมีความแตกต่างจากหน้าที่ปกติอย่างไร เพราะบุคคลผู้นั้นก็ต้องไปปฏิบัติหน้าที่ปกติของตนเองด้วย อีกทั้งการปฏิบัติงานก็ไม่ได้มีการปฏิบัติเต็มเวลาจะมีการแบ่งเวลาอย่างไร ทั้งนี้ หากจะไปตกลงกับกระทรวงการคลังก็ต้องอธิบายให้ได้ หากพื้นฐานผู้ปฏิบัติงานมาจากข้าราชการจะถือว่าเป็นค่าตอบแทนพิเศษ กระทรวงการคลังอาจจะต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ เนื่องจากว่าการกำหนดอัตราค่าตอบแทนนั้นจะกำหนดให้จำนวนเท่าใด

นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์ ประธานที่ประชุม ฯ ได้อภิปรายว่า ที่ผ่านมาหน่วยงานจะส่งรายชื่อมาที่กระทรวงฯ เพื่อให้แต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพระราชบัญญัติฉบับใหม่ประกาศใช้ กระทรวงฯ จะยกเลิกพนักงานเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้งไว้แล้วทั้งหมดและจะจัดทำหลักเกณฑ์ หลักสูตรการอบรมขึ้นใหม่ จะมีเนื้อหาในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การสืบสวนสอบสวน การเข้าถึงและการรักษาความลับ เป็นต้น ปัจจุบันคนที่มีความเชี่ยวชาญจริงๆ ในด้านนี้น้อย จะมีเพียงบางหน่วยงานที่มีบุคคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หน่วยงานด้านความมั่นคง ตำรวจสันติบาล อัยการ เป็นต้น โดยต่อไปจะเพิ่มในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ปฏิบัติงานในพื้นที่และข้าราชการของกระทรวงฯ ซึ่งมีจำนวนไม่มาก รวมทั้งกระทรวงฯ จะพัฒนาระบบไอทีมาช่วยในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้คือ ความล่าช้าไม่ว่าจะช้าในการตรวจสอบ ช้าที่มีพนักงานเจ้าหน้าที่จำนวนน้อย และไม่มีความชำนาญเฉพาะด้านจริงๆ ในส่วนการปฏิบัติงานนั้นต้องทำงานเต็มเวลาอยู่แล้ว เช่น เจ้าหน้าที่ของกระทรวงฯ ปอท. ตำรวจสันติบาล สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่จะต้องทำงาน ๒๔ ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานเต็มเวลา มีเพียงในท้องถิ่นเท่านั้นที่อาจจะปฏิบัติงานไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบในประเด็นค่าตอบแทนกับหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่มีเนื้อหาไม่แตกต่างจากการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ก็จะเห็นความแตกต่างและมีข้อเปรียบเทียบ นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่นี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งจะทำให้มีปริมาณงานเพิ่มมากขึ้นด้วย

ประเด็นที่ ๓ การฟ้องคดีกรณีจำเลยกระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและยังกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย ซึ่งโดยปกติจะเป็นคดีที่ต้องฟ้องยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ศาลจะใช้ดุลพินิจรับพิจารณาพิพากษาทั้งสองลักษณะความผิดตามกฎหมายดังกล่าวไว้เป็นคดีเดียวกัน แม้คดีความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจเกิดขึ้นได้ทั่วราชอาณาจักรจึงอาจทำให้เกิดข้อขัดข้อง ไม่สะดวก ใช้ระยะเวลาและมีความใช้จ่าย หากต้องส่งคดีซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาไปยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่มีอยู่เพียงศาลเดียว ณ กรุงเทพมหานคร จึงอาจพิจารณาความจำเป็นในการปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้มีวิธีพิจารณาที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความมากขึ้น หรือให้ศาลยุติธรรมกำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุมว่า โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐ ได้มีการบัญญัติให้ในกรณีที่มีการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดง

พยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีความสำนึกถึงการทำให้แพร่หลายหรือลบบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้ โดยในชั้นการพิจารณาร่างกฎหมายนี้คณะกรรมการกิจการฯ ได้มีข้อห่วงใยว่า ประชาชนอาจไม่ได้รับความสะดวกในการฟ้องร้องและการส่งคดีความผิดตามกฎหมายนี้ไปยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางซึ่งมีอยู่เพียงแห่งเดียว อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐ จะมีได้กำหนดให้ความผิดตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้ แต่เป็นการกำหนดตามมาตรการเพื่อเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากการทำให้แพร่หลายซึ่งทรัพย์สินทางปัญญาด้วยการให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีความสำนึกถึงการทำให้แพร่หลายหรือลบบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้ โดยในการยื่นคำร้องต่อศาลนั้นจะต้องมีการบรรยายว่ามีการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญาหรือกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าอย่างไร เมื่อบรรยายครบตามองค์ประกอบแล้วก็ต้องมีการบรรยายตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ ประกอบไปด้วย

นางสาวอัมภัสสา ดิษฐอำนาจ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ได้อภิปรายโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ประเด็นตามข้อสังเกตของคณะกรรมการกิจการฯ เป็นการฟ้องคดีกรณีจำเลยกระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและยังกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้ต้องแยกออกเป็น ๒ กรณี คือ ผิดกฎหมายกรรมเดียวหรือหลายกรรม หากเป็นกรณีผิดกรรมเดียวจะเป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่บัญญัติว่า “ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งอยู่อำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย” หรือหากเป็นกรณีหลายกรรมจะเป็นไปตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งบัญญัติว่า “ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกันและบางกรรมไม่อยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม หรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ” ดังนั้น จึงเป็นดุลพินิจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาที่จะเป็นผู้รับพิจารณาเองหรือจะแยกฟ้อง

อย่างไรก็ดี กรณีการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในต่างจังหวัด อาจไม่สะดวกและเกิดค่าใช้จ่ายนั้นตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า “ในระหว่างที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศภาคยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใดให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีเขตในท้องที่นั้นด้วย ในคดีแพ่งโจทก์จะยื่นคำฟ้องต่อศาลจังหวัดที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลจังหวัดที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลก็ได้ และในคดีอาญาโจทก์จะยื่นคำฟ้องต่อศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่ความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้น หรือจำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับได้หรือท้องที่ที่เจ้าพนักงานทำการสอบสวนจำเลยก็ได้ ให้ศาลจังหวัดแจ้งไปยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เมื่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางรับคดีนั้นไว้แล้วจะออกไปทำการไต่สวนมูลฟ้อง นั่งพิจารณาและพิพากษาคดี ณ ศาลจังหวัดแห่งท้องที่นั้น หรือจะกำหนดให้ทำการไต่สวนมูลฟ้องนั่งพิจารณาและพิพากษาคดี ณ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางก็ได้ตามที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจะเห็นสมควร

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอาจขอให้ศาลจังหวัดแห่งที่อยู่ที่โจทก์ยื่นคำฟ้องไว้หรือศาลจังหวัดอื่นใดดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ อันมิใช่เป็นการวินิจฉัย ซึ่งขาดข้อพิพาทแห่งคดีได้ตามความจำเป็น ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลจังหวัดนำวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในหมวด ๓ มาใช้บังคับแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้น

ให้ศาลจังหวัดที่โจทก์ยื่นฟ้องไว้หรือศาลจังหวัดอื่นตามวรรคสอง มีอำนาจออกหมายขังหรือปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้” ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า เมื่อมีกรณีเกิดขึ้นและมีการสอบสวนที่ต่างจังหวัดก็จะสามารถยื่นฟ้องได้ที่ศาลต่างจังหวัด (แต่ไม่ใช่ศาลแขวง) และเมื่อยื่นฟ้องแล้วในทางปฏิบัติปัจจุบันของสำนักงานศาลยุติธรรม ศาลจังหวัดนั้นๆ จะยังไม่รับฟ้อง แต่จะ Fax คำฟ้องและเอกสารไปยังศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง และศาลทรัพย์สินทางปัญญา จะเป็นผู้พิจารณารับฟ้อง โดยในทางปฏิบัติของการพิจารณาจะไม่ได้เดินทางไปยังพื้นที่แต่จะมีการดำเนินกระบวนการผ่านระบบ Video Conference เพื่อให้มีการสืบพยานกันได้ ส่วนการทำคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญา ก็จะใช้ Fax คำพิพากษาไปให้ศาลจังหวัดเป็นผู้อ่านคำพิพากษา ซึ่งอาจเทียบเคียงได้กับการขอคุ้มครองชั่วคราวที่ในปัจจุบันหากมีการขอคุ้มครองชั่วคราวในต่างจังหวัดก็สามารถยื่นขอคุ้มครองชั่วคราวได้ที่ศาลจังหวัด ซึ่งศาลจังหวัดก็จะมีการประสานงานโดยการส่งเอกสารทาง Fax โดยในการไต่สวนก็จะดำเนินกระบวนการผ่านระบบ Video Conference และทำคำสั่งส่งไปให้ศาลจังหวัดเหมือนกัน จะเห็นได้ว่าการฟ้องศาลก็ต้องฟ้องที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญา เพราะเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีทรัพย์สินทางปัญญา และจะสอดคล้องกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ และข้อกำหนดของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในข้อ ๕ ซึ่งกำหนดการติดต่อระหว่างศาลไว้ชัดเจนแล้ว ดังนั้น ในประเด็นตามข้อสังเกตนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมมีความเห็นว่า กระบวนการดำเนินคดีตามแนวปฏิบัติดังกล่าวประชาชนจะไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความได้อยู่แล้ว สำหรับประเด็นการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศขึ้นในภูมิภาคนั้น ต้องคำนึงถึงปริมาณคดี งบประมาณ ตลอดจนบุคลากรซึ่งทุกอย่างจะเกี่ยวพันกันหมด ปัจจุบันข้อมูลที่มีอยู่ยังไม่เห็นภาพว่าการฟ้องคดีทรัพย์สินทางปัญญา ในต่างจังหวัดจะมีปริมาณคดีมากน้อยเพียงใด ดังนั้น การที่จะไปขออนุมัติงบประมาณเพื่อขอตีตั้งศาลในภูมิภาคจึงยังไม่มีภาพที่ชัดเจนออกมา อย่างไรก็ดี หากมีการบังคับใช้กฎหมายนี้ไประยะเวลาหนึ่งแล้วมีการฟ้องคดีเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปริมาณมากและศาลเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศขึ้นในภูมิภาค ก็อาจจะมีการดำเนินการได้ในอนาคต

ประเด็นที่ ๔ กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องพิจารณาทบทวนปรับแก้กฎหมายลิขสิทธิ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งเตือนให้นำข้อมูลที่ผิดกฎหมายออก (Notice Take Down) ให้สอดคล้องกับกลไกตามกฎหมายต่างๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นางสาวนุสรรา กาญจนกุล ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ได้อภิปรายและให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า มาตรการ Notice Take Down ตามมาตรา ๓๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติว่า “เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลทำการไต่สวน หากศาลเห็นว่าคำร้องมีรายละเอียดครบถ้วนตามวรรคสามและมีเหตุจำเป็นที่ศาลสมควรจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือนำงานที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ ออกจากระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด โดยคำสั่งศาลให้บังคับผู้ให้บริการได้ทันที แล้วแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ให้บริการทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นนี้ ให้เจ้าของลิขสิทธิ์ดำเนินคดีต่อผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์ภายในระยะเวลาที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือนำงานที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์” นั้น ที่ผ่านมา

มีการร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง ๕ เรื่อง แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ทั้ง ๕ เรื่อง เหตุสำคัญประการหนึ่งเนื่องจากผู้กระทำผิดและ Server อยู่ในต่างประเทศ จึงทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์ไม่สามารถหาตัวผู้กระทำผิดเพื่อนำมาดำเนินคดีภายในระยะเวลาที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับได้ จึงเป็นข้อจำกัดตามกฎหมายดังกล่าว

นางสาวอัมภัสชา ดิษฐอำนาจ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ได้อภิปรายและตั้งข้อสังเกตว่า ในการที่จะระงับการเผยแพร่ในกระบวนการยุติธรรมถือว่าเป็นขั้นตอนคุ้มครองชั่วคราวเท่านั้น ท้ายที่สุดผู้กระทำผิดความผิดยังอยู่ซึ่งเขาก็สามารถไปเปิดใหม่ได้อยู่ดี สิ่งสำคัญคือการจับตัวผู้กระทำผิดความผิดมาลงโทษให้ได้ แต่ในทางทรัพย์สินทางปัญญาก็เป็นเรื่องของการกระทำความผิดอาญา นอกจากนี้ การที่จะไประงับการเผยแพร่ใดๆ นั้น ถือเป็น การกระทบสิทธิของบุคคลอื่นด้วย ดังนั้น กรณีจะมายื่นคำร้องขอให้ศาลทำอะไรก็ต้องมีการบรรยายให้ครบถ้วนผิดอาญาทรัพย์สินทางปัญญานั้นผิดตามพระราชบัญญัติใด และมาตราใด ในส่วนการจะพิจารณายกเลิกมาตรการ notice and take down ตามมาตรา ๓๒/๓ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ นั้น มีข้อสังเกตว่า หากยกเลิกมาตราดังกล่าวทั้งหมด ส่วนที่เป็นมาตรการคุ้มครองผู้ให้บริการที่ไม่ต้องรับผิดชอบเมื่อได้รับแจ้งให้ระงับการเผยแพร่การละเมิดลิขสิทธิ์ แล้วระงับการเผยแพร่ตามคำสั่งศาลจะหายไป ทำให้ไม่มี safe harbour สำหรับผู้ให้บริการซึ่งในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ แม้จะมีบทบัญญัติลักษณะนี้ แต่ก็ได้คุ้มครองถึงผู้ให้บริการที่ระงับการเผยแพร่การละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งจะทำให้เนื้อหาในส่วนนี้ขาดหายไป

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมว่า จากการที่กระทรวงฯ ได้ดำเนินการเพื่อระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาที่ผ่านมา มีลักษณะใกล้เคียงกับกรณีจะระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเพียงแต่ว่า กฎหมายเกี่ยวกับอาหารและยาจะมีความชัดเจนในเรื่องของมาตรการภายใน กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะมีพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้ให้เห็นและยืนยันเกี่ยวกับลักษณะของการกระทำความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีรวมทั้งการยืนยันบทมาตราที่ถือเป็นความผิด อีกทั้งยังมีคณะกรรมการกลั่นกรองภายในก่อนว่าเป็นการกระทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตามบทบัญญัติของกฎหมายและมาตราใด อย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้การยื่นคำร้องของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสามารถดำเนินการต่อไปได้โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จะนำพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาาร่วมเป็นพยานต่อศาลด้วย สำหรับส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้น จะไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการในด้านนี้เป็น การเฉพาะดังเช่นกรณีของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยเมื่อมีเหตุเกิดขึ้นแล้วผู้เสียหายจะต้องไปแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษเอง อย่างไรก็ตาม สำหรับรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัติระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกับกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้น จะต้องมีการประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางและรายละเอียดการดำเนินการระหว่างกันต่อไป

นางสาวนุสรา กาญจนกุล ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ได้อภิปรายและให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายลิขสิทธิ์มีหน้าที่เป็นเพียงผู้ประสานเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยเจ้าของลิขสิทธิ์จะมาขอให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาประสานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการเอง และเนื่องจากลิขสิทธิ์ไม่ใช่ระบบจดทะเบียนซึ่งตามความตกลงระหว่างประเทศห้ามใช้เป็นเงื่อนไขในการให้ความคุ้มครอง กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงไม่อาจทราบและยืนยันในตัวเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับสิทธิในเครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตรนั้น มีทะเบียนที่สามารถใช้ตรวจสอบยืนยันตัวเจ้าของสิทธิ

ประเด็นที่ ๕ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพสูงสุดและสัมฤทธิ์ผลตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งควรมีมาตรการในการส่งเสริมหรือจูงใจผู้ให้บริการในการสนับสนุนกระบวนการสืบสวนสอบสวนของพนักงาน เจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนตามกฎหมายนี้ด้วย

นายสถาพร สอนเสนา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในส่วนของกระทรวงฯ จะได้มีการกำหนดแผนการดำเนินงานตามความจำเป็น เพื่อใช้ประกอบการของงบประมาณประจำปีสำหรับการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ

นางสาวศิริลักษณ์ ปันน่วม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ได้อภิปรายและชี้แจงว่า ในเชิงหลักการนโยบายในเรื่องนี้เข้าใจว่าคงอยู่ในยุทธศาสตร์ของชาติอยู่แล้ว รวมทั้งเรื่องความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคงต้องไปจัดทำแผนซึ่งทุกหน่วยงานต้องทำอยู่แล้ว สำหรับในเรื่องนี้ขอตั้งข้อสังเกตว่า งบประมาณที่จะสนับสนุนดังกล่าวควรมีความชัดเจนว่า จะอยู่ที่หน่วยงานใดระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กับ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยอาจพิจารณาทำแผนการดำเนินงานแบบต่อเนื่อง ๕ ปี และต้องกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานในแต่ละปีให้ชัดเจนว่าจะสามารถดำเนินการได้มากน้อย เพียงใด โดยกรอบในการพิจารณานั้นสำนักงบประมาณจะพิจารณาจากแผนการดำเนินงานเป็นสำคัญซึ่งต้องจัดให้เหมาะสมกับเหตุผลความจำเป็น เช่น ในปี ๒๕๖๑ จะมีการดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด จะสามารถดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กี่คน โดยสำนักงบประมาณจะพิจารณาสนับสนุนตามแผนที่จะสามารถดำเนินการได้ โดยพิจารณาจากศักยภาพและกำลังของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ สำหรับงบประมาณในปี ๒๕๖๑ สำนักงบประมาณได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีไปแล้ว แต่ก็ยังสามารถไปดำเนินการทบทวนให้สอดคล้องกับแผนได้ แต่จะต้องเสนอสำนักงบประมาณ ภายในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

มติที่ประชุม: ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. มีมติเป็นเอกฉันท์ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ทั้ง ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑

๑) รับทราบแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานศาลยุติธรรมที่จะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้ศาลยุติธรรมทั่วประเทศได้ทราบถึงการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้พิพากษาได้รับทราบและนำมาตรา ๑๔ (๑) ตามที่แก้ไขใหม่ไปใช้กับคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาและคดีที่พิจารณาเสร็จไปแล้วตาม มาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๒) รับทราบแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่จะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้พนักงานอัยการทั่วประเทศได้รับทราบถึงการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และนำมาตรา ๑๔ (๑) ตามที่แก้ไขใหม่ ไปประกอบการใช้ดุลพินิจและการสั่งคดีของพนักงานอัยการ

๓) รับทราบแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่จะมีการจัดทำหนังสือเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อมิให้มีการแจ้งความดำเนินคดีในความผิดฐานหมิ่นประมาทร่วมกับความผิดตามมาตรา ๑๔ (๑) อีกต่อไป

ประเด็นที่ ๒ มอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับข้อสังเกตของ คณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่จะ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ (หลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง) ในการสืบสวนสอบสวนและการเก็บ รวบรวมพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์ และดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่หน่วยงานบังคับใช้ กฎหมายร้องขอ โดยมีเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๐ ต้องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดให้ได้อย่างน้อย จังหวัดละ ๒ คน และให้ครอบคลุมทุกเขตอำนาจการสอบสวนภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์ ในการกำกับดูแล พนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากที่ได้รับการแต่งตั้งแล้ว

ประเด็นที่ ๓ รับทราบแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานศาลยุติธรรมที่มีกระบวนการซึ่ง ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความสำหรับกระบวนการดำเนินคดีที่ต้องฟ้องศาล ทหาร์พินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทหาร์พินทางปัญญาและการค้า ระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทหาร์พินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อกำหนด ของศาลทหาร์พินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยปัจจุบันยังไม่มีภาพที่ชัดเจนเพียงพอที่จะจัดตั้งศาลทหาร์พินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศชั้นในภูมิภาค ทั้งนี้ หากมีการบังคับใช้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ไประยะเวลาหนึ่งแล้วมี การฟ้องคดีเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปริมาณมากและศาลเห็นว่าจะมีความจำเป็นที่จะตั้งศาลทหาร์พินทางปัญญาและ การค้าระหว่างประเทศชั้นในภูมิภาคก็อาจจะมีการดำเนินการได้ในอนาคต

ประเด็นที่ ๔ กระทรวงพาณิชย์รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยจะนำประเด็นดังกล่าว ไปพิจารณาร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียตามกระบวนการทบทวนแก้ไขกฎหมายต่อไป

ประเด็นที่ ๕ มอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับข้อสังเกตของ คณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการเพื่อจัดทำค่าของงบประมาณสำหรับการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้ อาจพิจารณาทำแผนการดำเนินงานแบบต่อเนื่อง ๕ ปี โดยต้องกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานในแต่ละ ปีให้ชัดเจน

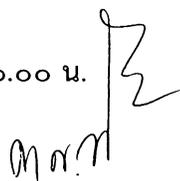
๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำรายงานสรุปผลการประชุม แล้วแจ้งเวียนให้ผู้แทนของ แต่ละหน่วยงานรับรอง และจัดทำหนังสือสรุปผลการพิจารณาในเรื่องนี้ เพื่อส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓: เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี -

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ประธานฯ ได้กล่าวขอบคุณผู้แทนหน่วยงานและผู้เข้าร่วมประชุม ทุกท่าน และขอปิดการประชุม

ปิดประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นางสาวดรุณี พิกุลทอง)
นิติกรชำนาญการ
ผู้จัดรายงานประชุม

(นายสมศักดิ์ สุภจิรวัดณ์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
ผู้ตรวจรายงานการประชุม